

lesz, s akármily éhezések, börtönök s életkockáztatások árán is, de nem nyugszik, míg családi házunkból ki nem kerget, s összes fenti gondjainkat le nem veszi vállunkról. Nem állok érte jót, hogy még azt sem fogja megengedni, hogy templomainkban Jézus jászláról, fejét-hovale-nem-hajtásáról, felakasztásáról szóló történeteket hallhassunk. Még azért sem állok jót, nem viszi-e börtönbe papjainkat, hogy eszeveszett istentelenségében megakadályozzon bennünket abban, hogy a megváltás gyümölcseit élvezzük.

Most már jöhet a második kérdés. Mit szól a mi programunkhoz Krisztus? Summásan mondjam? Mondom: Miattatok gyaláznak engem a nemzetek! De adhat egy nem summás választ is, felolvashatja nekünk a négy evangéliumot. Kezdve a gazdagokon, jóllakottakon, nevetőkön, hízeltől gyűjtőkön. Folytatva a négy boldogságon, amely a szegények, éhezők, sírók és kiközösítettek csoportjáié. Ráismerünk az első, a négyjajos csoportban a mi krisztusi zászlónk alatti programunkra s képviselőire? Gazdagnak, jóllakottnak, nevetőnek s elismertnek lenni akaró önmagunkra? S a négy boldogságban a csak Krisztusra hárított, monopolizált, és abból

magunkat szépen kiemelő programra? Esetleg meg is kérdezné tőlünk: Az én keserves életem s neveltségbe fült halálom gyümölcseinek élvezését adtam programba nektek, amikor a hűtlen sáfárt dicsértem, aki szétosztotta, amit Isten vagyongazdálkodóként bízott rá, mert tudta a sáfár, hogy ezért és csak ezért fogadom be az örök hajlékokba? Elmondtam-e – kérdezné tovább tőlünk –, hogy nem lehet a gazdagságnak is, meg az Istennek is szolgálni? Mondtam-e úton-útfélen, s meg nem szűnően ismételve, hogy adjátok oda a szegényeknek, amitek csak van? Mondtam-e, hogy csak az szereti felebarátját, aki nem ismer idegent, ahogyan a számariai ember? Mondtam-e, hogy a magad kifosztása, szegénnyé tévése másokért – csak csupán tanács?

Azt mondtam, hogy az ítéleten azt fogom számon kérni, hogy hozzányúltunk-e a máséhoz, vagy azt, hogy távozzatok az örök tűzre, mert éheztem, s nem adtatok ennem, ruhátlan voltam, s fel nem ruháztatok, nem volt lakásom, s lakást nem adtatok? Csak a ma élők közül kétfélek, mindannyiunknál összehasonlíthatatlanul szegényebb felebarát vádoló bizonyága fogja kiáltani felénk a nem hazudó, nem ijesztgető

Isten megfellebbezhetetlen ítéletét. Egyetlen dologra vagytok érzékenyek. Ez a paráznság. De nem ezért fogtok elkárhozni. Ezt úgy-ahogy megbánjátok, s ezért én hetvenszer hétszer betakarom átszegezett testemmel mezítelenségeteket, s élvezitek megváltásom gyümölcseit. De hogy az egész nektek adott programot kisiboljátok az evangéliumból, hogy eleve megtagadjátok, hogy utánam jöjjetek, és felvegyétek a ti kereszteteket – ezt, amit meg sem bánhatok, mert el sem ismertek, ezt nem tudom el- és betakarni. Mert ez maga a megátalkodás, a Szentlélek elleni bűn, amelyről megmondtam, hogy nincs rá bocsánat, sem ezen, sem a másvilágon...

Mitől terjed az ateizmus? Mitől fognak

a keresztények? Azt gondolom, e két kérdés nem kérdés többé. S e két kérdéssel együtt lesöpörtünk az asztalról még valami mást is. Egy szívünkhöz nőtt balhiedelmet. Azt a magunkat vigasztaló önáltatást, hogy a kereszténység azért nem terjed, mert kereszténynek lenni nehéz. Attól félek – akár az utolsó ötven évben is, az összes vallásüldözéseket beleszámítva is –, ateistát többet akasztottak, többet börtönöztek be, mint keresztényt. S azok mégis növekednek, s mi mégis fogyunk. E balhiedelemnek éppen az ellenkezője az igaz. A kereszténység is terjedne, ha a tábor ugyanaz volna, mint a zászló. Ha az ellentmondás megszűnnék, ha a keresztény valóban a krisztusit, és nem eleve a krisztusi megtagadását jelentené, akkor terjedne az is.

Nem azért fogy a kereszténység, mert nehéz, hanem mert ennek a kereszténységnek nincsen értelme. Gondolkodó és becsületes ember nem hiheti, hogy ezzel a kereszténységgel valaha is előidézhetjük azt a megváltást, amit Krisztus bizony reánk bízott. Azt tudniillik, hogy az ő krisztusi életének vállalásával megteremtjük a gyűlöletet felszámoló felebaráti szeretetnek a világát. A már megszerzett és majd megszerzendő javak magunk számára birtoklásán épülő krisztustalan keresztény megváltásgyümölcs-élvezés – ez fogalmilag zárja ki a felebaráti szeretet világát.

Az ateizmus görbéjének emelkedése egyre meredekebb, a kereszténység görbéjének az esése egyre meredekebb. Kiszámítható az idő, amikor görbénk eléri a koordinátán a zéró értéket? Vagy a hitünk arra tanít, hogy jön majd nép és nemzedék, amely megérti a betlehemi éjszaka angyalénekét? Támadhat a mi nemzedékünkben is krisztusi kereszténység, amely megérti a mi jóakarunktól különböző, az angyalénektől hirdetett krisztusi jóakaratot, amely megadja előbb nekünk, majd általunk és felvett keresztjeink által a világnak is a békességet, az angyalok karácsonyi jókívánságát? Azt a kívánságot, amely egyre dübörgőbben és követelőzőbben zúg végig a világon? Megadja azt, aminek kevesebb sem Istennek, sem embernek nem elég, s azt, ami Krisztus nélkül nem lesz meg soha – a békességet?

Bulányi György

1964 Karácsonyán,
Pécelen elhangzott prédikáció

Karácsony

A
mai
ember

legyőzhetetlen

kísértése, hogy a Karácsonyból

kihagyja a jászolt,

a jászolból meg a Kísjézust végképp.

Ha meg már ilyen

sikeresen kijűresítette azt,

ami isteni,

minden erejével azon van,

hogy telerakja önmagával, ajándékaival.

Abban ringatja magát,

hogy az ajándékokkal

pótolni lehet, amit lecserélt,

a Karácsony igazi örömét!

DE

Nem!

Sulyok Gábor